

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, соціології та політології

Силабус (SYLLABUS)

Назва дисципліни	<i>Політична еліта та лідерство</i>
	<i>Загальні відомості про дисципліну</i>
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	«Політологія міжнародних відносин»
Навчальний рік	2023-2024
Семестр	2
Факультет	ФМТП
Курс	4
Група	4.5
Мова викладання	українська
Викладач	Прокопчук Ірина Іванівна , кандидат політичних наук, доцент р.т. – 513-47-09 сайт – https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=113&uk E-mail: i.prokopchuk@knute.edu.ua
	<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>
Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Політична еліта та лідерство» є однією з найважливіших складових освітнього процесу закладів вищої освіти та спрямована на розвиток, збагачення і поглиблення гуманітарної підготовки студентів, формування всебічного світогляду майбутніх професіоналів.</p> <p>Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у студентів системи спеціальних знань про формування та розвиток вчень про політичну еліту та лідерство.</p>
Мета та завдання	<p>Метою вивчення дисципліни «Політична еліта та лідерство» є надання студентам знань щодо основних етапів та причин формування і розвитку елітарних уявлень; сутності, структури і функцій політичної еліти; різновидів політичної еліти; основних теорій еліт, природи і сутності політичного лідерства; типологій еліти; механізмів рекрутування і системи відбору політичної еліти; класифікацій політичних лідерів за певними критеріями.</p> <p>Завданням вивчення дисципліни «Політична еліта та лідерство» є надати студентам систематизовані, цілісні знання про основні етапи та причини формування і розвитку елітарних уявлень; сутність, структуру і функції політичної еліти; різновиди політичної еліти; основні теорії еліт, отримати вміння охарактеризувати природу і сутність політичного лідерства; аналізувати механізми рекрутування і системи відбору політичної еліти; навчити класифікувати політичних лідерів за певними критеріями, типологізувати еліти .</p>

<p>Перелік загальних та фахових компетентностей</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 06 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 07 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК):</p> <p>СК 01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки</p> <p>СК 02 Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК 03 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК 06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК 09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.</p> <p>СК 13 Здатність розуміти основи геополітики та геостратегії суб'єктів міжнародних відносин.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.</p> <p>ПР 03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПР 04. Мати навички професійної комунікації.</p> <p>ПР 05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ПР 06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПР 08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>ПР 09 Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі</p>

опанування класичної та сучасної політичної думки.
 ПР 10 Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
 ПР 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
 ПР 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
 ПР 19. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики, поважати опонентів і їхню точку зору.
 ПР 20. Визначати особливості та застосовувати вміння оцінювати впливи міжнародного середовища на функціонування держав, міжнародних організацій та інших акторів, встановлювати зв'язок між їх діяльністю.

Пререквізити

Дисципліна вивчається після дисциплін «Історія політичних вчень», «Філософія», «Теорія політики», «Політичні системи та режими країн світу», «Партологія», «Політичні конфлікти та теорія переговорів», «Зовнішня політика України», «Національні інтереси у світовій геополітиці та геоекономіці», «Політичне лобювання», «Політичний менеджмент та маркетинг».

Зміст дисципліни та оцінювання результатів навчання

Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		Усього годин / кредитів	з них			
			лекції	Практичні (семінарські) заняття/МК	самостійна робота студентів	
1	Підходи до поняття «еліта». Історичні аспекти формування політичної еліти.	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
2	Класичні та сучасні теорії еліт	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
3	Структура та функціонування політичної еліти. Типологія політичних еліт	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
4	Механізм формування політичної еліти	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
5	Політична еліта в перехідних політичних системах. Особливості сучасних політичних	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК

	еліт					
6	Політична еліта сучасної України. Формування національної політичної еліти	18	2	2	14	О, Т, ТЗ, ЕК, ККР
7	Розвиток теоретичних концепцій політичного лідерства. Сучасні теорії політичного лідерства	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
8	Феномен політичного лідера	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
9	Загальні типологічні підходи до політичних лідерів	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
10	Стилі політичного лідерства. Вожді і лідери. Культ особи політичного лідера	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
11	Роль політичного іміджу в розвитку політичного лідерства	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
12	Політичне лідерство в Україні	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК, ККР
	Разом:	180/6	12	42	132	
Підсумковий контроль						екзам ен

Структура навантаження студентів

180 годин / 6 кредитів (лекцій – 12 год.; практичні заняття – 42 год.; самостійна робота - 132 год.)

Форми контролю

КО – колективне обговорення (8×2=16 балів); ЕО – експрес-опитування (1×4=4 бали); ВД – виступ з доповіддю(7×5=35 балів); Т – тестування (2×5=10 балів); Е – есе (5 балів); ІП – індивідуальний проект (10 балів); ККР – комплексна контрольна робота (20 балів)

Список рекомендованих джерел

Основний

1. Гошовська В.А. Політичне лідерство: навчальний посібник. К.: НАДУ, 2013.112 с.
2. Елітознавство: підручник / за заг. ред. В.А. Гошовської. К.: НАДУ, 2019. 268 с.
3. Литвин В. Президенти. Політичне лідерство: світові реалії, українська практика: монографія. К. : Зелений пес, 2019. 464 с.
4. Політика в особах (Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі: національний і регіональний контексти): навчальний

	<p>посібник / За заг. ред. проф. Ф.М. Рудича. К.: ПІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012.400 с.</p> <p>5. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.</p>
	<i>Політика дисципліни</i>
Організація навчання	<p>Відвідування лекційних та практичних занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів.</p> <p>Підсумкова модульна оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання завдань аудиторної, самостійної роботи та модульного контролю.</p> <p>Максимальна модульна оцінка становить – 100 балів.</p> <p>Максимальна екзаменаційна оцінка є результатом виконання завдань екзаменаційного білету та становить – 100 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як середньоарифметичне між підсумковою модульною та екзаменаційною оцінками.</p> <p>Студент який отримав підсумкову модульну оцінку менше ніж 20 балів, при будь якій екзаменаційній оцінці не може отримати задовільну підсумкову оцінку з дисципліни.</p> <p>Студент може ліквідувати академічну заборгованість під час додаткової сесії.</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Студент, який пропустив практичне заняття, самостійно вивчає матеріал, готує завдання винесене на практичне заняття (відповідно до робочої програми дисципліни) та складає його викладачу в усній, або письмовій формі.</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ». Доступне за посиланням: https://knote.edu.ua/file/MjkwMjQ=/2f42448f6b7e32f087ea61c101eeefb2.pdf</p>